

[Indenrigsministeren.]

Spørgsmaal, der her rejser sig, bragt ud af Verden i Forstaaelse med de paagældende Parter.

Det ærede Medlem Hr. Hartel rejste det Spørgsmaal, om Forslag til Lov om Leje ogsaa gjaldt nye Ejendomme. Det gør det. Medens den gældende Aagerlovgivning kun omfatter Ejendomme, der er opført, saa vidt jeg husker, før 1918, omfatter dette Forslag angaaende Retsforholdet mellem Ejer og Lejer selvfølgelig ogsaa nye Ejendomme.

Det ærede Medlem sagde, at han havde det Indtryk, at Sundhedsautoriteterne ofte paa forskellig Maade gik Ejernes Interesser for nær. Jeg ved ikke, hvilke Tilfælde det ærede Medlem tænker paa, men hvis han vil oplyse det for mig, maaske uden for denne Sal, skal jeg gerne se paa det. Jeg vil dog udtale som min Opfattelse, at det ikke paa nogen Maade kan siges, at Sundhedsautoriteterne her i København i Udøvelsen af deres Myndighed gaar for vidt. (*Eimer-Jensen*: Tværtimod!). Ja, man kunde maaske snarere, som et æret Medlem siger, sige tværtimod.

Det ærede Medlem Hr. Hans Hansen (Rørby) fremsatte nogle Udtalelser angaaende Spørgsmaalet om, hvad der til syvende og sidst er den virkelige Beskyttelse af Lejerne. Det er klart, at dette Problem, en virksom Beskyttelse af Lejernes Interesser, ikke løses blot ved at skrive en Lov om Retsforholdet mellem Ejer og Lejer. Der-til knytter sig i allerhøjeste Grad det Problem, det ærede Medlem nævnte, Tilvejebringelse af et tilstrækkeligt Antal Lejligheder til rimelige Priser. Det er meget betydningsfuldt, og derfor er det af overordentlig stor Betydning for Storbyens Vedkommende, at den Byggevirksomhed, der er udfoldet, dels af Københavns Kommune, dels — og i endnu højere Grad — af de store Boligforeninger, der gennem Love, vedtaget her i Rigsdagen, har opnaaet billig Finansiering, behersker en ganske anseelig Procentdel af københavnske Lejligheder, saa at der herigennem udøves en betydende konkurrerende Virksomhed.

Jeg skal i denne Forbindelse sige, at det er helt forkert, hvis man mener, at der f. Eks. i denne By i dette Øjeblik er et tilstrækkeligt Antal ledige Lejligheder til, at Lejerne derigennem beskyttes. Saa vidt jeg husker, var der ved April Flyttedag her i København ca. 1 200 ledige Lejligheder.

Det er — nu husker jeg ikke det samlede Lejlighedsantal bestemt, men jeg skulde tage meget fejl, om det ikke er saadan noget

som mellem $\frac{1}{2}$ og 1 pCt. ledige Lejligheder. Sagkyndige paa dette Omraade saavel i Udlandet som her i Danmark regner med, at en Ledighedsprocent paa omtrent 3 er den mindste Margen, der kan være, hvis Forholdene skal kunne kaldes normale. Derfor er det ogsaa urimeligt, at man paa Grundejermøder her i København af Hensyn til ganske snævre Grundejerinteresser staar og foregøgler den københavnske Befolkning, at Byggeriet antager alt for voldsom en Karakter for Øjeblikket. Det er ufatteligt, at nogen vil lægge Navn til en saadan Vildledning af Befolkningen, selv om det er egne økonomiske Interesser, der ligger bag.

Man kan rejse det Spørgsmaal, som saa tit har været drøftet her paa Rigsdagen, hvordan det er muligt, at det københavnske Forbrug kan absorbere en saa uhyre Forøgelse af Lejlighedernes Antal, som sket er, skal vi sige i de sidste 15 Aar. Det er fuldkommen rigtigt, at Antallet af Lejligheder her i København er steget langt stærkere i disse Aar end Befolkningstallet, men det ligger i ganske bestemte befolkningsmæssige Forskydninger og den befolkningsmæssige og økonomiske Udvikling, at Forbruget af Lejligheder maa stige stærkere end Befolkningstallet. Der sker for det første dette, at Aldersforskydningen foregaar i Retning af, at en større og større Del af Befolkningen hører til de ældre Aldersklasser, og saa er det klart, at der i Forhold til Indbyggerantallet skal et større Antal Lejligheder til. Dernæst fører den erhvervsmæssige og økonomiske Udvikling med sig, at der bliver flere selverhvervende Kvinder, saaledes at der bliver Brug for flere Lejligheder til enligstillede Personer, og dette tilsammen er ensbetydende med et Forbrug paa Titusinder af Lejligheder ud over det, som Befolkningstilvæksten i sig selv kræver.

Jeg er ogsaa enig med det ærede Medlem Hr. Hans Hansen (Rørby) i, at i Forbindelse med Spørgsmaalet om Tilvejebringelse af de fornødne Boliger i en By og om Beskyttelse af Lejerinteresser har det den allerstørste Betydning at bremse det, man kalder Grundspekulation. Jeg ved ikke, hvor meget det ærede Medlem har beskæftiget sig med disse Spørgsmaal. Det er altid vanskeligt at bedømme, men der kan ikke være Tvivl om, at f. Eks. Grundværdistigningslovens Gennemførelse i 1933 har været medvirkende til at stimulere Byggeriet i Københavns Omegn ved øget Udbud af Grunde, som ellers vilde have ligget hen til yderligere Spekulation. Jeg skal over for